OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 75 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 20 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HET MONOPOLIE DER NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

II.

In ons vorig artikel hebben wij gezien op welke wijze de beweringen van de tegenstanders eener vermeerdering van kapitaal bij de Nederlandsche Handelmaatschappij, dat namelijk die vermeerdering het monopolie der Maatschappij zoude versterken, zijn wederlegd geworden.

Het monopolie der Maatschappij ligt niet in haren eigen handel: het ligt in de omstandigheid dat de Nederlandsche Handelmaatschappij is agent van het Gouvernement.

Reeds vroeger hebben wij onze meening te kennen gegeven dat het wenschelijk ware om aan *dat* monopolie een einde te maken, en door verkoop van de Gouvernements producten op Java zelve aan den handel deszelfs vrijen loop te laten.

Dit laatste is het *ware*, het *schadelijke* monopolie der Handelmaatschappij, dat in strijd is met het algemeen belang.

Vroeg of laat zal zij van dat monopolie afstand moeten doen. Ons gouvernement hebbe slechts de overtuiging te erlangen dat het zich, als bestuurder der koloniën, op een hooger standpunt behoort te plaatsen dan dat van koopman, industrieël of landbouwer, — en het consignatie-stelsel moet vervallen. Naar mate zich nu de eigen handel der Maatschappij uitbreidt, in diezelfde mate zal het haar gemakkelijker vallen dien slag te dragen. Zonder schokken te veroorzaken, zal dan het algemeen belang in zijne volle regten kunnen treden. Weet de Maatschappij haren eigen handel behoorlijk uit te breiden, zij zal de opheffing van haar monopolie met gerustheid verduren, en nog het eerste handelsligchaam van ons land kunnen blijven.

Indien wij wel onderrigt zijn dan is het voorstel tot vermeerdering van het kapitaal der Maatschappij, ter uitbreiding van haren eigen handel, uitgegaan van hare Factorij in Nederlandsch Indie. Dit beschouwen wij als een verblijdend verschijnsel, omdat wij daarin de kenteekenen meenen te bespeuren dat het grootste handelsligchaam in Nederlandsch Indie zich krachtig genoeg gevoelt om, even als ieder Handelsligchaam elders, meer en meer op zich zelven te staan, en wil toonen om door uit haren eigen boezem voortvloeijende nuttige en grootsche ondernemingen, voor hare eigene rekening ontworpen, zich de onderscheiding waardig te toonen, die zij tot dus verre genoten heeft.

Zóó, bij voorbeeld, heeft de Engelsche Oost-Indische Compagnie, geheel voor eigene rekening, door hare verschillende liniën van stoomschepen, eene regelmatige communicatie door de geheele wereld daargesteld. Het Britsche Gouvernement heeft haar daarin de behulpzame hand geboden.

Dat het Nederlandsche Gouvernement even zoo aan de Handelmaatschappij in hare ondernemingen, waar zulks noodig is, bijstand verleene, maar geen monopolie schenke voor de bevrachting van schepen en het verkoopen van producten, dat zonder de minste buitengewone kosten, gevoegelijk door het Gouvernement zelf kan geschieden.

Ziedaar in korte woorden wat wij door het monopolie der Nederlandsche Handelmaatschappij verstaan.

Dat men dit woord niet misbruike, om de goede bedoelingen tegen te werken, waarmede de ontworpene leening wordt tot stand gebragt. Dat de Regering hare resterende schuld aan de Handelmaatschappij trachte af te doen, door het openen eener leening, ten einde die schuld in ééns af te lossen, en die gelden zullen spoedig gevonden zijn.

Dan zal het monopolie der Nederlandsche Handelmaatschappij behooren tot de verouderde stelregels der koloniale staatkunde, en de Maatschappij zelve tot het oospronkelijk doel harer instelling zijn teruggekeerd.

Ten slotte willen wij hier nog met een enkel woord de wederleggingen mededeelen der bedenkingen tegen eene vermeerdering van het kapitaal der Handelmaatschappij, als strijdig met de belangen der aandeelhouders.

Maar, zoo vraagt men, geeft dan de toekomst duistere uitzigten, voorspelt die verlies?

Om dit aan te dringen wijst men op een tal van zaken en handelingen, die het vermoeden van ontrouw of onkunde moeten werpen op de directie der maatschappij. Een Nederlandsch dagblad gaat hierin zelfs zeer ver, als zij tot twee malen toe te kennen geeft, dat de belangen der deelhebbers en die der directien deze niet dezelfde zijn, hetgeen trouwens ten eenemale ondenkbaar is, en dus alleen strekken moet, om de directie in verdenking te brengen. Ook de andere verwijten zijn even ongegrond. Men vindt het onzinnig, dat de directie aan het gouvernement 10 millioen uitleent tegen 2½ pCt. en zelf wil negotieren voor 4 pCt., doch vergeet daarbij, dat het bekende consignatie-contract, behalve de rente van het voorschot nog andere gunsten aan de maatschappij toekent, en dat de voordeelen daarvan ruim opwegen tegen het nadeel der lagere rente. Eene andere bedenking is, dat de Maatschappij zelve een kapitaal van p. m. 5 millioen aan Ned. Staatsschuld bezit en dus geen geld behoeft op te nemen, daar zij dat kan verzilveren.

Wij meenen te mogen onderstellen dat, zooals de aard der zaak dit medebrengt, dat kapitaal een deel is van het roulerend kapitaal, dat slechts tijdelijk in effecten of prolongatien wordt belegd, dat naar gelang [illegible] van de kas, dadelijk moet kunnen worden beleend of te gelde gemaakt, zoodat het onraadzaam wezen zou, om het aan die bestemming te onttrekken en in langdurige handelsoperatien te bezigen. Men wijst ook nog op de kunstmatige aanmoediging van de nijverheid en het geven van renteloze voorschotten van 80 pCt. op manufacturen, maar men erkent zelf, dat dit niet meer geschiedt, terwijl hoogst waarschijnlijk zulks ook minder een gevolg is geweest van den vrijen wil der Directie, dan van het verlangen der Regering. Men spreekt van de opdrijving van prijzen in Indie door massale inkoopen, maar zijn niet hierin de particulieren veel verder gegaan en is het niet de spijt van hen, die daardoor hun monopolie verliezen en nu hooger prijzen moeten besteden, die dit verwijt in de pen geeft? Men herinnert de contracten met suikerfabrieken op Java tot verlaagde rente en aflossing van kapitaal in 30 jaren, maar aangenomen dat die bestaan, blijft men het betoog schuldig, dat ze nadeelig zijn of voor de Maatschappij òf voor den fabriekant, die zeker in de verlaagde rente zijn voordeel vindt.

Geen van al die redeneringen komt ons overtuigend voor, om aan te toonen, dat de directie der maatschappij de belangen der aandeelhouders niet goed behartigt, eene overtuiging die dan ook door

---

DE SCHOOLMEESTER EN ZIJN BROEDER.

OORSPRONKELIJKE NOVELLE, DOOR J. M. E. DERCKSEN.

I

Wij zijn zoo vrij onzen lezers te verzoeken ons te volgen naar een dier kleine stadjes in ons vaderland, welke, zoo zij niet aan den een' of anderen vorstelijken begunstiger den naam van stad en aan hunne zucht om dat voorregt te doen gelden, poorten en wallen te danken hadden, gerustelijk zich met den naam van dorp hadden kunnen tevreden stellen. Wij noemen het Oostervoort, en raden niemand aan het op de kaart van Nederland te zoeken, eerstelijk omdat hij het waarschijnlijk niet vinden zou, en ten tweede, omdat al vond hij het, wij hem nu reeds de verzekering geven, dat zijn Oostervoort het onze niet is, en dat wel om de hoogst eenvoudige en zeer afdoende reden, dat die naam even als de namen in deze novelle *pseudoniemen* zijn, waarachter zich de wezenlijke namen schuil houden, gesteld dat die bestaan mogten. Daar het ons echter niet om namen, maar om zaken te doen is, kan men over dit punt te gemakkelijker heenstappen. en voeren wij u, zonder verdere inleiding, een der huizen van genoemd stedeken binnen, op welks deurpost wij de woorden lezen:

W. P. VAN DEURNE.
Onderwijzer.

En bij het lezen van dat opschrift denken wij er aan hoe menig lid van dien achtbaren stand ons zal beschuldigen in den titel het thans min gebruikelijke „schoolmeester" te hebben gebezigd; en zijn wij verpligt hem de verzekering te geven, dat wij het alleen daarom gebruikten, dat het meer in het bijzonder uitdrukt *wat* of liever *wie* wij bedoelen; namelijk de man, die meer bepaaldelijk *op de school* de vruchten zijner kennis aan de jeugd ten beste geeft.

Wanneer wij den gang van het huis zijn ingetreden, bemerken wij dat de grijze postbode in den gang staat te wachten, iets wat schijnt te beduiden, dat „Meester" een brief heeft gekregen, voorzeker bij den man, die zoo weinig correspondentie voert, eene gebeurtenis niet van belang ontbloot, en wanneer wij, nu de huiskamer binnen getreden, bemerken, dat hij aan de meid *een gulden veertig centen* toetelt om aan den bode ter hand te stellen, dan volgt hieruit, dat de brief wel van verre, heel verre moet gekomen zijn, om zooveel gelds te kosten; want al bevinden wij ons, bij deze novelle, nog slechts in de maand December 1849, en dus nog vóór den tijd, waarin de Brievenposterij zooveel goedkooper en beter geworden is, toch was *een gulden veertig cents* voor één enkelen brief. al heel duur.

En inderdaad, de brief kwam van verre, en wel uit onze Oost-Indische bezittingen. Voorzeker was hij ook welkom, want van Deurne scheurde het couvert zoo spoedig mogelijk op, en begon den inhoud te doorloopen met den blik van iemand die zich voorbehoudt het geschrevene later nog eens meer aandachtig te lezen. Wij maken van deze gelegenheid gebruik om onzen lezers meer in kennis te brengen met de persoonen, die het vertrek bevinden. De eerste, die onze aandacht trekt, is van Deurne zelf. een man van middelmatige grootte en omstreeks vijftig jaren oud, met een goedhartig open gelaat, een paar donker blaauwe oogen en zwarte haren, waaronder zich echter hier en daar reeds eenige grijze beginnen te vertoonen. Zijne kleeding bestaat uit een zwart jasje en een vest en pantalon van dezelfde kleur, al welke kleedingstukken blijken dragen van een zeker getal dienstjaren. Niet verre van hem zit de vrouw des huizes, die, niettegenstaande haren leeftijd van circa vijf-en-veertig jaren, er nog in het geheel niet slecht uitziet, en in al hare trekken de liefdevolle echtgenoote en moeder vertoont, zoo als zij door ons volk begrepen en door onze schilders en dichters zoo menigmalen geschetst is, terwijl aan het andere eind der tafel twee meisjes van ongeveer zestien of achttien jaren gezeten zijn, die er even blond en even frisch als moeder uitzien, en met eene jongere zuster van even twaalf jaren, welke nu niet te huis is, de spruiten zijn

de aandeelhouders, blijkens den stand der aandeelen die geene hoogere innerlijke waarde hebben dan van ƒ 1100 en niettemin voor ƒ 1340 à ƒ 1350 worden verhandeld, geenszins gedeeld wordt.

Dat sommige particulieren ongaarne de inmenging der maatschappij in hun bedrijf op Java zien, dat gelooven wij gaarne, maar daaruit volgt nog geenzins, dat die inmenging schadelijk zal worden bevonden voor de aandeelhouders. *Redactie.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT,

van den 15den *September* 1858 N°. 74.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien van 28 Junij 1858, lett. A, no. 2, is de heer T. A. F. van der Valk gesteld ter beschikking van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie, om te worden geplaatst als tweeden onderwijzer aan de kweekschool van inlandsche onderwijzers te Soeracarta.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de hoofdonderwijzer op wachtgeld H. L. Rademaker.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures H. H. Haase.

Eervol, uit 's lands dienst, de opziener bij de houtstapelplaats te Padang (Sumatras Westkust) J. Koopmans.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het lid van de wees- en boedelkamer te Samarang P. P. van Epen.

BENOEMD:

Tot lid bij de wees- en boedelkamer te Samarang, de ambtenaar in het genot van onderstand Ch. de Chauvigny de Blot, vroeger assistent resident voor de komptabiliteit, tevens superintendent van het vendudepartement te Samarang.

Tot buitengewoon tweeden kommies bij de directie van financien, mr. F. van Olden, thans bij die directie werkzaam.

OP HET RESIDENTIE KANTOOR TE BATAVIA.

Tot eersten kommies, de tweede kommies op dat kantoor, J. Faes.

Tot tweeden kommies, de klerk op het kantoor van den assistent-resident van het westerkwartier der ommelanden van Batavia J. E. W. Ritter.

Schutterijen. enz.

BIJ HET DETACHEMENT PRADJOERITS TE REMBANG.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, de tweede luitenant kommandant radhen Joedo Atmodjo.

Tot tweeden luitenant kommandant, radhen mas Aboebakar, genaamd Tjondrowinoto.

Militair-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie J. Schneider.

GEPLAATST:

Bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid der derde klasse H. D. Roskes.

Bij het groot-militair hospitaal te Weltevreden, de apotheker der derde klasse J. van Gorkom; beiden onlangs uit Nederland aangekomen en te Batavia ter beschikking.

OVERGEPLAATST:

Bij het 13de bataillon infanterie, de luitenant-kolonel van dat wapen K. F. van Steijn van Hensbroek, benoemd waarnemend plaatselijk kommandant te Batavia.

Bij het garnizoens bataillon op Celebes, de majoor W. A. C. Ardesch, van het 1ste bataillon infanterie.

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Batavia, aan den luitenant-kolonel der infanterie C. Meijer, van het 14de bataillon.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand October op Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.

" " " November " Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.

" " " December " Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

(*Voor het land*). Bij den Assistent Resident van Modjokerto, benoodigd zijnde een eerste klerk tevens griffier bij den landraad aldaar, op eene bezoldiging van ƒ 120.— 's maands en verdere wettige voordeelen, zoo worden zij, die voor deze betrekking in aanmerking wenschen te komen, verzocht zich, onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, bij gefrankeerde brieven te wenden tot

SOERABAYA, 16 *September* 1858. (35) *Den Resident van Soerabaya,* VAN DER WIJCK.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 22sten September.

Voor de toko van den Heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp.

Op Woensdag den 22sten September.

Voor de toko van de Heeren Gebr. Kocken in de stad.

Op Donderdag den 21sten September.

Bij den pachter der pandjes huizen Tan Tong Liep in de Chin. kamp.

van eenen gezegenden twintigjarigen echt.

Van Deurne schijnt genoeg van den inhoud des briefs te weten, om tot de meer gezette lezing daarvan over te gaan, en zich tot zijne huisgenooten wendende, zegt hij: „Goede tijding! vrouw, wil ik je eens voorlezen wat broêr Jan schrijft, of wil ik 't je maar eens vertellen?"

„Neen, neen, lezen!," klonk het antwoord, terwijl moeder en dochters met gespannen aandacht wachtten op het nieuws, dat de mail-brief was komen brengen. En de schoolmeester las:

SAMARANG, *den* 29 *Oct.* 1849.

Veel geliefde Broeder en Zuster!

„Eindelijk neem ik de pen op, om u iets van mij te doen hooren. Ik zou het al eerder gedaan hebben, ware het niet dat dienstzaken en bijkomende omstandigheden mij hierin hadden verhinderd; terwijl bovendien de warmte van mijne nieuwe garnizoensplaats mij weinig uitlokt om iets meer te doen dan volstrekt noodig is. Toen ik nog in de Bovenlanden was, ging dat beter. Maar ter zake. Gij moet dan weten, dat ik eindelijk de mij reeds sedert lang toegezegde Militaire Willems Orde ontvangen heb en tevens mijne benoeming tot Majoor. Welk een blijde dag het voor mij was, toen ik dus het doel mijner wenschen bereikte, behoef ik u niet te schetsen. Hoe gaarne had ik u toen bij mij gehad, om met mij die vreugde te genieten, die ik nu slechts met mijne krijgsmakkers genieten kon. Doch geduld maar, als God mij 't leven spaart, en ik twee jaren in mijn' tegenwoordigen rang gediend heb, dan vraag ik mijn pensioen, en kom in het stille Oostervoort wat huisselijk geluk vragen, dat ik hier zoo lang heb moeten ontberen: En zoo kom ik juist op het *apropos*, waar ik zijn wilde namelijk de beantwoording uwer vraag, waarom ik toch zoo ongehuwd blijf. Wat zal ik u daarop antwoorden? Zeker ontbreekt het ook hier niet aan vrouwen, die de geschiktheid bezitten een man gelukkig te maken; maar toch is het huwelijk vooral hier eene zaak die wel eenig nadenken vereischt. Daarbij komt dat ik lang op Sumatra geweest zijnde, minder in de gelegenheid was met beschaafde vrouwen in kennis te geraken, en nu nog maar korten tijd hier denk te blijven, zoodat ik, wanneer Amor mij niet met geduchte kracht attaqueert, mijn hand en hart vrij naar Holland wil overbrengen, ten einde die aan een' uwer zedige schoonen aan te bieden; iets wat bovendien de voorkeur verdient, omdat ik daardoor mijne huishoudster, aan wie ik nu eenmaal gewend ben, niet, zoo lang ik hier blijf, aan den dijk behoef te zetten. Ik ben nieuwsgierig spoedig weêr wat van u te vernemen, en hoop dat het ook met uwe financiële omstandigheden goed gaat. Ik sluit bij deze een wisseltje in door de firma. . . . getrokken op. . . . . te Amsterdam, groot ƒ 150, waarvoor uwe vrouw en dochters zich een cadeautje moeten koopen. Dat vind ik beter dan haar van hier allerlei kleinigheden over te zenden, waaraan zij soms weinig of niets hebben, en die bovendien heel wat aan port kosten, eer men die in Holland heeft. Gij hebt mij laatst eenige inlichtingen gevraagd betreffende de „affaire" waarbij ik mijn Willems-Orde verdiend heb. Ik zal u die in weinige woorden geven. De vijand had zich achter eene borstwering verschanst en noodzaakte ons door klein-geweervuur eene wijl onzen aanval op te geven, Wij retireerden langzaam, toen op eens mijn 1ste luitenant, een patente jongen, doodelijk door een kogel getroffen werd. Dit maakte mij woedend, en onder den kreet: „Vooruit mannen! Dat schreit om wraak!" rukte ik met mijne compagnie op de vijanden los, te midden hunner kogels, die menig wakker soldaat kwetsten of doodden. De oproerlingen verdedigden zich met den moed der wanhoop, maar moesten eindelijk zwichten voor de dapperheid mijner soldaten, die met mij de „benting" binnendrongen en in hunne woede al wat nog tegenstand bood ter neder velden. Ik zelf was het eerst binnengedrongen, en dit maakte, met eenige bijkomende omstandigheden, mijne aanspraak uit op het Eerekruis. Ik hoop dat uwe weetgierigheid of belangstelling zich hiermede zal tevreden houden.

„En nu, waarde Broeder en Zuster, eindig ik, want ik krijg juist weder een aanval van luiheid, terwijl bovendien

VRACHT EN PASSAGE
NAAR
SAMARANG EN PEKALONGAN

Wordt aangeboden per het voor den overvoer uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip **SCHOON VERBOND,** Kapt. R. D. SCHAAP, binnen weinige dagen te vertrekken, te bevragen bij *De Agenten*,

SOERABAYA, SCHIMMELPENNINCK & CO.
14 *September* 1858. (918)

TER BIJLADING NAAR AMSTERDAM

wordt ruimte aangeboden in het Nederlandsche schip *ATLAS*, Kapt. B. BAKKER. Voor informatie adres

De Agenten,
(924) **P. KERVEL & CO.**

INSTITUUT VOOR JONGEHEEREN.

OP DEN HUIZE JAVA.
TE VOORST, bij ZUTPHEN
IN NEDERLAND.

De ondergeteekende, aan het hoofd dezer inrigting staande, heeft de eer zijn bij voortduring in bloei toenemend Instituut, aan belanghebbende ouders en voogden, bij vernieuwing te bevelen.

Hij durft dit met nog te meer vertrouwen doen, daar bij de nu onlangs gehoudene Examens, zijne drie leerlingen uit Neerlands Indie, welke dit jaar voor de Akademiën te Delft en Breda bestemd waren, ten volle aan de verwachting hebben voldaan, en alle drie geplaatst zijn; en mogt hij hiermede de eerste bewijzen voor de deugdelijkheid zijner betrekkelijk nog jeugdige inrigting leveren, het zal niet meerder zijn streven zijn, om bij voortduring alle pogingen in het werk te stellen, aan de verwachting van ouders en voogden te voldoen.

De jonge lieden worden door hem niet alleen voor genoemde Akademiën en Z. M. Marine, maar ook voor den Handelstand en administratieve betrekkingen opgeleid, waarom het onderwijs zich ook bepaalt tot de vier moderne talen en al die wetenschappen (breeder in het prospectus omschreven), welke tot de opleiding van genoemde standen in de maatschappij, en eene gesoigneerde opvoeding worden vereischt.

Het jaargeld is bepaald op *f* 540 voor elken leerling, welke kunnen betaald worden, telkens in eens bij vooruitbetaling van een jaar, of wel bij maandelijksche delegatien van *f* 45. — waarvoor procuratie op hem moet worden verleden.

Buiten de overtogt naar Nederland en de reiskosten van af de plaats van arrivement tot *Voorst*, wordt niets meer betaald dan de genoemde som van *f* 540 per jaar, waarvoor de leerlingen genieten, behalve het onderwijs in al de genoemde talen en wetenschappen, kost, inwoning, ouderlijke zorgen, verpleging, onderwijs in het teekenen, de muziek, het dansen en de gymnastie, kleeding, kerkgeld en geneeskundige behandeling (uitgezonderd bij langdurige ziekte); ook boeken en schoolbehoeften zijn daaronder begrepen.

Nadere informatien en prospectussen zijn op franco aanvrage te bekomen bij de heeren J. F. DEIBERT, te Soerabaya, W. DE JONG te Samarang, J. F. WILLEMSEN te Tagal, Ds. VAN TROOSTENBURG DE BRUYN en M. H. BEEKVELD te Rembang, G. A. VAN DER GEUGTEN te Indramayoe, W. VAN BARNEVELD te Banjoemaas en A. FERZENAAR te Padang.

HUIZE JAVA, TE VOORST. C. WIEGERS.
Julij 1858. (907) *Instituteur.*

J. C. BERGMANS,

Vroedmeesteresse, is verhuisd, en woont thans in de *Societeit Straat*, naast den WelEd. Heer VAN RAALTEN.
15 *September* 1858. (915)

Ieder wordt beleefdelijk verzocht om aan de WED. VAN DER SPEK geen crediet te verleenen, noch haar in dienst te nemen, ten einde hare familie niet te bezwaren.
(930)

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.

EEN BENDY CATTEE met een PAARD. Aanbiedingen kunnen gedaan worden ten kantore van dit blad. (920)

PAS ONTVANGEN

PER HET NEDERLANDSCHE SCHIP
JACOBA CHRISTINA.

Een FACTUUR DIVERSE ZEEPEN en REUKWERKEN, uit de beroemdste Fransche en Duitsche fabrieken, waaronder de ODONTO'S (Tandpoeders) van *Le Frère* en *Dr. Hufeland* de zoo beroemde Transparante Scheer- en Toilet ZEEPEN van *Gme. Reiger*, SPUITFLACONS, SAVONNETTES ÉLÉGANTES zeer geschikt voor bruidskorven, de fijnste PARFUMS DE MOUCHOIR en zeer élégante FLACONS en SACHETS.

EEN FACTUUR FRANSCH MECANIEK

EN ANDER

SPEELGOED, ÉTAGÈRE VOORWERPEN, KANTOORLAMPEN, Amerikaansche KLOKKEN loopende acht dagen, FILTREER KOFFIJ- en MELKKANNEN, Puik Puike EAU DE COLOGNE, GLAZEN en BALLONS voor MODERATEUR en andere LAMPEN, zeer élégante KAMER- en TOILET SPIEGELS in diverse dimentien enz., enz. Bij
(935) HAMMELBURG.

Bij gelegenheid van vertrek naar Europa.

ALGEHEELE UITVERKOOP

tegen verminderde prijzen, à contant

BIJ

J. T. KINGDON.

als:

Twee RIJTUIGEN (*vis à vis*) met patent Engelsche assen en veren, een BENDIJ met idem, drie uitmuntende SCHEEPS-CHRONOMETERS, een gouden CHRONOMETER, Echt Engelsche JAGTGEWEEREN, SCHEERMESSEN, SCHAREN, KOPEREN BLADEN voor *Centrefuges*, KWIK, WATERPASSEN, VIJLEN, BIJTELS, SCHROEFBOUTEN van $^{3}/_{4}$, $^{1}/_{2}$ en $^{3}/_{8}$ duim, POTLOOD, koperen en ijzeren SCHARNIEREN, HOLLOWAIJ'S PILLEN EN ZALF, GOUDEN HOROLOGIE KETTINGEN, GOUDEN POTLOODHOUDERS, drie *Trotmans* ANKERS van 12 tot 1600 pond, 45 vadem 1¼ duim KETTING, 120 vadem $^{5}/_{8}$ duim KETTING en meer andere TOKOGOEDEREN. (919)

PER HET SCHIP JESSORE.

Hebben de ondergeteekenden de volgende **Mode-waren** direct van *Frankrijk* ontvangen als:

Zijden Robes, met en zonder volans, **Kleur Lilas, Rose, Marron, Oiel** en **Bleu Mantilles, Sortis de Bal, Chales, Robes organdi, Jaconets** en **Bayadere,** diverse soorten van **Linten, Franjes** en **Knoopjes, Coiffures, Tours de Gants, Bracelets, Chenilles, Fraaije ombrelles, Barêge Chales, Rood, Geel** en **Zwart Taffetas, Cols, Entredenx, Robes d'Enfants, Fleurs Artificielles, Glacé** en **Zijden Handschoenen,** enz., enz.

Bovenstaande artikelen zijn allen van den laatsten smaak en zeer keurig bewerkt.
(928) MOSSEMBEKKER & CO.

BIJ J. A. A. NICOLAI & CO.

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

PER HET NEDERLANDSCHE SCHIP LIBRA.

HAM.
ALLE SOORTEN VAN BANKET en SUIKERWERKEN.
HOLLANDSCHE PAARDEN LEIDSELS voor een en twee span.

VERDER VERKRIJGBAAR:

GEMBER, NEGERIT, MANILLA SIGAREN, No. 2. enz., enz., puike kwaliteit.

ALLES A CONTANT.

VERKRIJGBAAR
BIJ
E. FUHRI & CO.

PAPIER SANS FIN.
KINDERBOUWDOOZEN.
SPEELGOED in doozen en in koffers, voor de reis geschikt.
ELASTIEKE BALLEN.
GROEN GORDIJNLINNEN voor vensters.
SCHILDERIJLIJSTEN bij de voetmaat.
AMERIKAANSCHE STAANDE en MUURKLOKKEN, loopende 8 dagen met en zonder wekker.
DOMINO SPELLEN.
SCHIMMELSPELLEN.
GOUDEN en ZILVEREN HOROLOGIEN.
FRAAIJE INKTKOKERS.
CHINESCHE VOORWERPEN in ivoor en bamboe kunstig uitgesneden.
BENZINE COLLAS voor vetvlekken.
CHINESCHE WAAIJERS.
GOUDEN BRELOQUES.
TOOVERLANTAARNS.
COPIEER PERSEN.
KARTONNEN DOOSJES.
DIAMOND PENS.
GUITAARSNAREN gesorteerd.
TRICTRAC BORDEN.
FIJNE VENETIAANSCHE, BAD en andere SPONSEN.
ROTATIE TOESTELLEN.
COUPE CRAYONS.
ZILVEREN POTLOODPENNEN, enz. (862)

CHAMPAGNE VEUVE CLICQUOT op. ½ fl.
BAOURWIJN, in kisten van 96 halve flesschen } *Cantemerle en Chateau Lachenoy.*
aangebragt met de **JESSORE,** direct van Frankrijk.
(921) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

---

die verduivelde muskieten reeds beginnen mij tot hun offer te kiezen.

„Kus mijne lieve nichtjes voor mij en geloof mij altijd,

„Uw hartelijken toegenegen
JAN."

„Wat een lieve brief," zei jufvrouw van Deurne, terwijl zij den ingesloten wissel van alle kanten bekeek „Wat een lieve brief. En hoe hartelijk om zoo aan ons te denken. De meisjes hadden juist nieuwe kleedjes noodig, en ik heb ook behoefte aan 't een of ander. Dat komt goed te pas!"

„Zeker, zeker," antwoordde de onderwijzer. „Nu, ik ben regt blijde met u; want de tijden zijn slecht, en hoewel de school niet achteruit gaat, heb ik juist geen reden tot pogchen."

„Moê, zouden we nu geen zijden japonnetje koopen?" vroeg de oudste dochter.

Juist maakte de moeder zich gereed hierop te antwoorden, toen de meid binnentrad, weder een episteltje in de hand houdende.

„Dat is van daag brievendag," mompelde van Deurne, het briefje openende, dat eene eigenaardige lucht, als die van zoutevisch, van zich afgaf.

„Van wie komt dat?" vroeg de jufvrouw.

„Och, vrouw, van Dammers den vischverkooper."

„En wat schrijft hij?"

„Luister maar," en half lagchend las de schoolmeester het volgende:

MOSSJEU!

„Daar ik zoo vrij ben u eens te schrijven. Daar mijn „jongen telkens ondeugender wordt en ik geloof bij op „school niet genoeg onder dissepline wort gehouên, zo „verzoek ik u hem eens goed onder hande te neemen, en „zo goede woortjes niet helpen er maar op te ranselen „dat et un aart heit. Neem me niet kwalijk. Tot wederdienst „berijt, noem ik me,

„Uw dv. dienaar,
N. DAMMERS."

Allen proestten het uit van 't lagchen; eindelijk zeide de vrouw: „En wat zult gij hier aandoen?"

„Wel niets anders dan den jongen ernstig er over onderhouden; zoo ik meer deed, zou hij 't mij zeker kwalijk nemen, zoo als laatst mijnheer Ploeg, die mij dreigde zijn jongen van de school te zullen nemen, wanneer de ondermeester dezen weêr met den liniaal sloeg. Nu zou Dammers dit wel niet kunnen doen, omdat hij mij zelf aanraadt te slaan; maar dan zou ik te hard geslagen hebben of zoo wat. En bovendien, ik houd niet van lijfstraffen."

„Vader," begon nu de oudste dochter, wie zeker dat gesprek verveelde. „Weet gij wel, dat gij ons nog iets schuldig zijt?"

„En dat zou zijn?"

„Gij hebt ons onlangs beloofd de geschiedenis van oom Jan te zullen vertellen; en daar het nu Zondagavond is, en gij dus tijd hebt, zoudt gij uwe belofte kunnen vervullen."

„Ja, dat is goed," riepen moeder en de andere aanwezige dochter uit, terwijl zij wat digter bij de tafel schoven.

„We'nu! 't Is er heden dan ook een geschikt uurtje voor," zeide van Deurne.

En hij begon zijn verhaal op de volgende wijze:

(*Wordt vervolgd.*)

TELEGRAM.

Aangeboden te Batavia den 18den September ten 8 ure 35 minuten 's namiddags, ontvangen te Sourabaya den 20sten, ten 9 ure 56 minuten des voormiddags.

Het stoomschip, medebrengende de landmailpakket ten, loopende uit Europa tot den 8sten Augustus ll., is in den vroegen morgen van den 18den dezer te 4 ure te Batavia aangekomen.

Met die gelegenheid is te Batavia de tijding aangebragt van het innemen van Djambi, bij welke gelegenheid het verlies aan de zijde der Nederlandsche troepen bestond in vijf dooden, terwijl het getal der gekwetsten negen en dertig bedroeg.

Uit Nederland wordt gemeld dat Z. M. de koning het voornemen heeft aan den dag gelegd om afstand te doen van den troon, ten behoeve van den Kroonprins.

Uit Belgie wordt berigt dat de beurs van Antwerpen door brand vernield is.

Het voornaamste nieuws uit Engeland bestaat daarin dat men geslaagd is in het leggen van de kabel voor de electro-magnetische telegraaf tusschen dat land en Amerika.

In Mexico heeft eene hevige aardbeving gewoed, waarbij acht en vijftig menschen het leven hebben verloren.

HANDELS-BERIGTEN.

De stemming voor *Koffij* was minder geanimeerd. Goed ordinair Java wordt genoteerd op 30½ à 31 c.

Suiker stil.
Thee zonder handel.
Rijst verlaten.
Tabak tot verlaagde prijzen afgedaan.
Specerijen steeds gedrukt.
Indigo goede vraag vindende.
Katoen williger.
Arak lusteloos
Kampher flaauw.
Tin lager.

Wij vernemen dat dezer dagen bij de ingezetenen dezer plaats inteekeningslijsten worden in omloop gebragt, waarbij zekere zich noemende tandmeester FREEMAN, onlangs alhier aangekomen, zich aanbiedt om degenen welke daartoe behoefte gevoelen *eene kies te trekken.*

Van eene zeer geloofwaardige zijde worden wij onderrigt dat deze, zich op Java noemende, *Freeman* op onderscheidene plaatsen, onder andere namen, zoo als *Sloman*, *Anderson* enz. verschillende andere beroepen heeft uitgeoefend, zoo als te Singapore dat van bordeelhouder en te Port Adelaide dat van marskramer.

Wij achten deze mededeelingen, voor de echtheid waarvan wij instaan, als eene genoegzame waarschuwing voor het publiek, om geen onvoorwaardelijk vertrouwen te schenken aan het diploma van dien vreemden geluksoeker als tandmeester.

— Op den 15den dezer werd de inlander Pa Amidin, te huis behorende in de dessa Kedjawan Pading in de afdeeling Soerabaya, terwijl hij aan het zeestrand met visschen bezig was, overvallen door eene prauw, bemand met drie personen, die hem, na het toebrengen eener lanssteek, van zijne goederen hebben beroofd.

Wij vernemen dat het der policie gelukt is, om zich van de vermoedelijke daders, welke aanvankelijk de vlugt naar Madura genomen hadden, meester te maken.

— Op den 10den dezer heeft zich een inlandsche matroos, behorende tot de ekwipage van eene der alhier ter reede liggende stoomschepen, in de kampong Ngempel binnen deze stad, door messteken van het leven beroofd.

Twee dagen daarna deed een zijner makkers, in de dessa Tengoemong nabij deze stad, alwaar hij gevlugt was en zich in een huis verborgen had, almede pogingen tot zelfmoord met eene kris, zonder dat zulks evenwel doodelijke gevolgen had.

— Wij vernemen, dat de 2de comp. van het 12de bataillon den 14den Augustus van Moeara Roepit, en den volgenden dag de *Celebes* met den resident, alsmede het koelischip naar Muntok zijn vertrokken.

Men zegt, dat de geheele flotilje den 21sten ll. reeds op de rivier van Djambi was. Volgens geruchten moet de Sultan van Djambi weinig aanhang hebben en de Pangerang-ratoe het gouvernement genegen zijn, terwijl de bewoners aan de Rawa's zich rustig houden.

— Wij vernemen, dat ll., Zondag, te Tangerang een vreeselijke moord heeft plaats gevonden. Zeker aldaar woonachtige Chinees verdacht zijne vrouw van verboden verstandhouding met haren stiefvader. Reeds onderscheidene keeren had hij zich, met zijne klagten deswege, tot de policie gewend, die hem uit gebrek aan bewijs telkens terugzond. Eindelijk besloot hij, op genoemden dag, zijn eigen regter te wezen en vermoordde zijne, naar men zegt, zwangere vrouw op eene wreede wijze. Onmiddelijk na het plegen van dit misdrijf, gaf hij zich bij het hoofd van het plaatselijk bestuur te Tangerang aan en verhaalde omstandig zijne misdaad, als reden van verschooning de ontrouw zijner vrouw opgevende.

— Men schrijft ons van Tagal: Zooals op de meeste plaatsen van Java, zijn ook hier zware regens gevallen, die veel goed aan de jonge koffijaanplantingen hebben gedaan. Voor de suikercultuur waren deze regens minder gewenscht, ofschoon men toch nog op een goed suikerjaar, welligt nog beter dan het vorige, rekent. Fabrieken, die genoegzamen houtvoorraad bezaten, konden de regens trotseren; het riet was schoon en overvloedig, terwijl het minder wegstierf, dan bij langdurige droogte gewoonlijk het geval is. De rijstoogst is uitmuntend afgeloopen, en men herinnert zich geen jaar, dat zoo weinig misgewas opleverde. (*Java-Bode.*)

NEDERLAND.

Als een bewijs dat men ook in de Nederlandsche dagbladen zonderlinge aankondigingen kan aantreffen deelen wij de volgende advertentie mede, voorkomende onder No. 12922 in het *Nieuwe Amsterdamsche Algemeene Handelsblad* van 17 Julij ll.

OPROEPING

Ter bijwoning van het scherpschuttersfeest,

dat van 15 tot 19 Julij 1858 zal gehouden worden.

Onder de Vaderlijke medewerking van de Regering der Stad *Arnhem* zal gedurende *vijf dagen* een *Feest* gehouden worden ter eere van eene *Vereeniging Schutters*, die alsdan op eene schijf zullen schieten.

Edel doel! Kom dan Nederlanders! en help uit uw zak dat doel bereiken!

Vijf dagen lang wordt er gezongen, gespeeld en gedanst, gegeten en gedronken, tot dat men zich overzadigd ter neder zet! En dan gaat gij naar huis met de zalige overtuiging in uw hart, dat gij vijf dagen lang uw pligt verzuimd, uw tijd verknoeid, uw geld verspild, jà mogelijk uw eer zult weggeworpen hebben!

Het schoonste van dit liefelijk Feest is, dat het ook eenen Zondag zal omvatten.

Die dag moge de *dag des Heeren* wezen, voor Arnhem zal zij dat den 18den Julij *bepaald* niet wezen.

Wees dus gerust, Feestlustige Nederlanders! Geen uur zal aan uwe vreugde ontnomen worden; men kan de Kerken wel niet sluiten, maar Dans- en Drinkhuizen en Bordeelen blijven open; en laat anderen zich dan verlustigen in het aanbidden van den *Heere der Heeren* en in het verheerlijken van Zijnen Naam aan *Zijn* Avondmaal op dien dag, *wij* moeten ons wel verlustigen in het aanbidden van onze Goden, in het verheerlijken van onze Feesten.

Komt dan maar op, gij Landgenooten.
En stroomt met scharen naar dit Feest;
Laat ons elkâar de vreugd vergrooten.
Bij wijn en bij jenever geest.
Muziek en dans zij dan uw vreugde,
Al blijft de klaagtoon in uw huis,
Al wat u ooit op aard verheugde
Verdwijn voor dit ons feestgedruisch!

(ANTWOORD.)

Past dan maar op, gij feestelingen!
De ziel kan ook verloren gaan;
Wilt ge eenmaal met Gods engelen zingen,
Dan moet gij hier *Zijn* wegen gaan.

ENGELAND.

Het lot van Lady Bulwer Lytton heeft in hoogen graad de algemeene belangstelling gaande gemaakt. Tijdens haar huwelijk bezat zij een kapitaal dat haar een inkomen gaf van 400 pond st. of *f* 4800 's jaars, dat zij overschreef op naam van haren echtgenoot, ten einde hem daardoor benoembaar te maken tot lid van het Parlement. Toen later Sir Bulwer's inkomen acht à tien duizend pond st., *f* 96,000 à 120,000 's jaars, bedroeg, scheidde hij van zijne vrouw, en stond haar bij die scheiding niet meer toe dan *f* 4800 's jaars, hetgeen door allen die met de zaak bekend waren als, zachtst genomen, zeer onevenredig werd beschouwd. — Lady Bulwer's verpligtingen waren van dien aard dat zij voor haar eigen onderhoud niet meer overhield dan 180 pond st. *f* 2160 's jaars. Men zeide dat hare armoede hare geestvermogens had verzwakt, en het blijkt dat daarop Sir Bulwer dienaren huurde om hare gangen te bespieden, tot zij zelfs eindelijk een bezoek kreeg van Doctor Thompson en eene oppaster uit een krankzinnigen gesticht. — Bij die gelegenheid overtuigde zich Doctor Thompson dat Lady Bulwer in het volle bezit was van hare verstandelijke vermogens, waarop hij zich bij Sir Bulwer begaf met het doel om in het belang van diens vrouw te spreken en haar inkomen verhoogd te krijgen. In deze poging om Lady Bulwer's lot eenigzins dragelijker te maken, schijnt Doctor Thompson niet te zijn geslaagd; en toen na eenigen tijd Lady Bulwer zich bij hem vervoegde om te vernemen hoe zijn voorstel was opgenomen geworden, werd zij tot hare groote verwondering overgeleverd aan twee policiedienaren, eenige oppassers en een heer die haar in een krankzinnigengesticht voerden. — In het algemeen echter vond Lady Bulwer's lot zóó veel medegevoel en trok zich de maatschappij harer zóódanig aan, dat Sir Bulwer Lytton, wilde hij zich niet nog meer aan de kaak stellen, zich heeft genoodzaakt gezien om in eene minnelijke schikking te treden: het is echter te betreuren, zegt de *Home News* dat die minnelijke schikking niet vroeger heeft plaats gehad.

Dit was dus het loon voor de liefde, waarmede zij hem huwde en al wat zij had aan hem gaf.

Wanneer wij ons herinneren dat wij nog kortelings melding maakten van de echtscheiding van Charles Dickens, waarvoor hij, de talentvolle schrijver, zelfs de minste

verschooning niet heeft kunnen vinden, dan komt het ons voor dat het gevaarlijk wordt voor eene vrouw, om een eminent Engelsch schrijver te trouwen, want het schijnt dat die heeren zich zulk een onbereikbaar ideaal van huisselijk geluk scheppen, dat het voor eene vrouw ondoenlijk wordt om met de meeste liefde dat ideaal te verwezenlijken.

Zeer zeker mag de maatschappij verwachten dat hij, die zich in zijne hoedanigheid als schrijver op den voorgrond stelt als medeöpvoeder der natie, ook zedelijkheid en zielskracht genoeg bezitte, om zelfs, al mogt de ondervinding hem leeren dat hij eene onbedachte keuze had gedaan, zijn waardig en zedelijk karakter te blijven handhaven.

— Eenige in Londen wonende Amerikanen vereenigden zich den 4den Julij in de London Tavern om den jaardag hunner republiek te vieren. Hun Consul Generaal presideerde de tafel, en hun Ambassadeur was tegenwoordig om eene speech te houden. — De Heer Dallas weidde in die speech uit over de staatkunde en diplomatie van zijn republikeinsch Gouvernement en nam die gelegenheid waar om de aanwezigen mede te deelen, dat Engeland zonder moeite het regt van visitatie en onderzoek geheel had opgegeven, en daardoor aan de oneenigheid een einde had gemaakt en de vrede tusschen de beide rijken had bewaard. Ten minste, zoo verstonden wij zijner Excellenties woorden, doch wij herinneren ons niet dat Lord Malmesbury zich daaromtrent zoo duidelijk en bepaald heeft uitgelaten, toen hij in het Hoogerhuis uitlegging gaf van den stand dier zaak.

— Een regtskundig onderzoek heeft onlangs de onschuld aan het licht gebragt van den voormaligen attorney van Londen, den Heer Barber, die in 1844, wegens gepleegd bedrog, tot levenslange verbanning werd veroordeeld. Een zijner klerken, die als medepligtige in de zaak was veroordeeld heeft op zijn sterfbed de onschuld van zijnen meester doen kennen. Hoewel Barber reeds eenige jaren geleden begenadigd werd, zoo heeft hij toch zijne vorige betrekking, die hem jaarlijks 2000 £ opbragt, niet teruggekregen. Door het Huis der Gemeenten is hij echter aan de welwillenheid der regering aanbevolen. Deze zaak heeft onder het publiek groot opzien verwekt, vooral sedert men vernomen heeft welke mishandelingen de majoor Child, bevelhebber van de strafkolonie van Norfolk, werwaarts Barber was overgebragt, hem heeft doen ondergaan. Hij liet hem zonder mededoogen aan de openbare wegen werken, aan eene keten vastgeklonken juist met een persoon, over wien hij vroeger in zijne betrekking een ongunstig vonnis had geveld, zoodat hij altijd in gevaar was door zijnen makker uit wraakzucht vermoord te worden. Het scheen zelf, dat majoor Child in het ongeluk van zijnen gevangene behagen schepte. Men is algemeen van oordeel, dat aan dit slagtoffer eener regtskundige dwaling eene voldoende schadeloosstelling moet worden verleend, want toen Barber in Engeland terugkwam, was hij genoodzaakt zijn brood te bedelen.

— De lords der admiraliteit hebben last gegeven, dat zich bij Portsmouth een eskader zal vereenigen, om tot escorte van H. M. te verstrekken ter gelegenheid van Hoogstd. bezoek van Cherburg. Dit smaldeel zal zijn zamen gesteld uit zes linieschepen, waaronder de *Royal Albert* van 121 stukken, en zes fregatten, benevens verscheiden ligtere vaartuigen. Het geheel zal staan onder bevel van den admiraal Lyons.

— Om den sarcastischen toon te doen kennen, waarin het reeds kortelijk vermelde artikel van den *Times* over de op handen zijnde ontmoeting der Engelsche en Fransche Souvereinen te Cherburg geschreven is, zal de mededeeling der slotzinsneden van dat vertoog kunnen volstaan. Zij luiden aldus: Eene zaak is volkomen duidelijk: Wanneer de vergetelheid van het verleden en de vriendschap in de toekomst keizer Napoleon niet verhinderen, werken van een zoo sterk aanvallenden aard, te midden van den volsten vrede, voort te zetten, dan moesten zij ons, terwijl wij in denzelfden geest der vergetelheid en vriendschap blijven, ook niet verhinderen uitgestrekte maatregelen van verdediging tegen eene zoo krachtige demonstratie te nemen. Laten wij, bij het vergeten van het verledene, eene vloot in het Kanaal uitrusten en wapenen; laten wij bij de vriendschap in de toekomst, de garnizoenen met strijders voorzien, de militie op de been houden, de linietroepen vermeerderen. Na op die wijze den loop aan onze gevoelens gelaten te hebben, kunnen wij, met een even „kieschen tact," opdat wij de uitdrukking van den *Moniteur de la Flotte* tot de onze maken, onzen grooten bondgenoot uitnoodigen ons een bezoek te brengen, om over den staat onzer toebereidselen te kunnen oordeelen en zich over hunne voltooijing te verheugen. De overeenstemming, die tusschen de beide Volken heerscht, is veel te volmaakt dan dat daardoor de geringste kwade gedachte zou kunnen worden opgewekt. Thans noodigt de Keizer der Franschen ons uit om er ons over te verblijden, dat hij een werk voltooid heeft, hetwelk hem in staat stelt om ons te overrompelen. Laten wij morgen een beroep op zijne gelukwenschingen doen, wanneer wij ons in zoodanigen toestand verplaatst vinden, die ons vergunnen zal een inval te wederstaan. De keizer is al te zeer onze vriend om te kunnen verlangen, dat wij alleen door zijne vergunning bestaan zouden, en het zal hem veel vermaak doen, te zien dat een zoo goede bondgenoot zich zelfs van zijnen vriend en wapenbroeder onafhankelijk heeft gemaakt. Wij weten, dat Cherburg niets meer is dan eene welberekende scherts, maar ongaarne zouden wij zien, dat onze schertslustige nabuur ons de loef in aardigheden afstak. Als wij de voltooijing zijner middelen van aanval gevierd hebben, zal het onzerzijds niets meer dan de beantwoording zijner hoffelijkheid zijn, wanneer wij hem uitnoodigen ons zijne gelukwenschingen over de uitbreiding, die wij aan onze verdedigingsmiddelen gegeven hebben, te komen aanbieden.

Londen, 22 *Julij.* — Heden zijn op de *Royal Charter* weder assurantien gesloten tot 110 à 130 sh. premie; dit schip heeft thans 94 dagen reis van Melbourne.

— Het schip *Prince of Wales* heeft een honderdtal gekwetsten uit Indie aangebragt; de meeste dezer manschappen lijden aan sabelhouwen of geweerschoten, welke zij in hunne gevechten met de muitelingen hebben bekomen.

— Een brief uit Lucknow zegt, dat de geheele grond dier stad onberekenbare schatten bevat, welke de muitelingen aldaar hebben begraven; overal delft men thans verschillende kostbaarheden op; zoo werd, onder anderen, dezer dagen een kistje met robijnen, diamanten en paarlen, ter waarde van 100,000 ropijen gevonden.

— Men verneemt het overlijden van den schout-bij-nacht G. F. Ryves. Hij was 8 Sept. 1804 in de zeedienst getreden.

— In de vorige week hebben binnen Londen plaats gehad 1191 sterfgevallen en 1470 geboorten.

— Blijkens berigten uit Lissabon van 9 Julij was de beraadslaging over het antwoord op de troonrede in het huis der afgevaardigden nog niet afgeloopen; men had echter grond te onderstellen, dat de stemming ten voordeele der ministers zoude uitvallen. De voortgang van het oïdium in de wijnbergen was nog niet gestuit.

FRANKRIJK.

— Men verkeert hier nog altijd onder den ongunstigen indruk der gebeurtenissen van Dschidda en van Candia en al de hier uitkomende dagbladen, zonder onderscheid, stellen den toestand als allezins zorgwekkend voor. Terwijl men inmiddels hier de oproerige bewegingen toeschrijft aan den haat der Muzelmannen en de zwakheid der Turksche bewindslieden, ja zelfs aan medepligtigheid en geheime medewerking dezer laatsten, verkondigen de meer of minder officiele dagbladen te Weenen en te Frankfort, dat Rusland voor het gepleegde kwaad verantwoordelijk moet worden gesteld, omdat die mogendheid, eensdeels de moordenaren en oproermakers geld geeft, en anderdeels de door de plaatselijke overheden tot herstel der orde aangewende pogingen tegenwerkt en daardoor grootendeels verlamt. Een deel der Londensche drukpers laat zich in zeker opzigt uit in denzelfden zin als de Oostenrijksche, en in de gegevene omstandigheden wordt deze zich bij sommige dagbladen openbarende rigting, als nog al van eenige beteekenis beschouwd.

— De Porte heeft, zonder eenig voorstel van de Westersche mogendheden af te wachten, op het eerste berigt van het gebeurde te Dschidda, een generaal aan het hoofd van 2000 man naar die plaats gezonden, met bevel om die stad in staat van beleg te verklaren en de schuldigen te straffen. De Sultan heeft daardoor wel is waar een onloochenbaar bewijs van zijne welwillendheid gegeven, doch men twijfelt hier of Engeland en Frankrijk daarmede wel te vreden zullen zijn. De beleediging, aan de vlaggen van beide natien aangedaan en de belangen der beschaving, leggen aan beide mogenheden den pligt op, om andere waarborgen te vorderen; waarborgen, die eene herhaling van soortgelijke gruwelen onmogelijk maken. Wat de middelen betreft, om daartoe te geraken, zal het moeijelijk zijn zoodanige te vinden, door welke het evenwigt van den Franschen en Engelschen invloed in Turkije niet min of meer verbroken wordt. Deze moeijelijkheid schijnt echter niet onoverkomelijk te wezen. De *Moniteur* ten minste geeft te kennen, dat tusschen de kabinetten van Parijs en Londen reeds onderhandeld wordt, om tot eensgezindheid daaromtrent te geraken.

— De *Moniteur* behelst een rapport van graaf Walewski aan den Keizer, waarin gezegd wordt, dat Baden, Beijeren, Belgie, Bremen, Brazilie, Brunswijk, Chili, de Argentijnsche confederatie, de Duitsche Bond, Denemarken, Napels, Ecuador, de Romeinsche Staat, Griekenland, Guatemala, Haïti, Hamburg, Hanover, Hessen, Lubeck, Mecklenburg-Strelitz, Mecklenburg-Schwerin, Nassau, Nederland, Oldenburg, Parma, Peru, Portugal, Saksen, Saksen-Altenburg, Saksen Coburg Gotha, Saksen Meiningen, Saksen Weimar, Toskane, Wurtemberg en Zweden zijn toegetreden tot de den 16den April 1858 door de plenipotentiarissen van Frankrijk, Engeland, Oostenrijk, Rusland, Sardinie en Turkije, vastgestelde nieuwe zeeregten. Bijgevolg erkennen die staten met Frankrijk en de overige mogendheden, welke het Parijsche tractaat hebben onderteekend: 1°. Dat de kaapvaart is en blijft afgeschaft; 2°. dat de onzijdige vlag de vijandelijke koopwaar dekt, met uitzondering van oorlogscontrabande; 3o. dat onzijdig eigendom, met uitzondering van oorlogscontrabande, onder vijandelijke vlag, niet genomen kan worden; 4°. dat de blokkade, om verpligtend te zijn, effectief moet wezen, dat wil zeggen, dat zij onderhouden moet worden door eene zeemagt, welke voldoende is, om in werkelijkheid den toegang tot de vijandelijke kusten te beletten. De regering van Uraguay heeft eveneens hare goedkeuring aan deze vier punten gehecht, behoudens de ratificatie door de wetgevende magt. Spanje heeft, zonder toe te treden tot de overeenkomst van 16 April, op grond van het eerste punt, dat de afschaffing der kaapvaart betreft, geantwoord, dat het de drie andere punten goedkeurt. Mexico heeft hetzelfde verklaard. De Ver. Staten zouden van hunnen kan bereid zijn hunne adhaesie aan de vier punten te geven, indien bij het bepaalde omtrent de afschaffing der kaapvaart, gevoegd werd, dat de particuliere eigendom der onderdanen of burgers van oorlogvoerende natien, door de respectieve oorlogschepen niet genomen zal kunnen worden.

NOORD AMERIKA.

Het stoomschip *van der Eildt* heeft berigten uit New-York tot 8 Julij, benevens 260,000 doll. in specie, voor Havre, aangebragt. Het met deze gelegenheid ontvangen nieuws is van zeer weinig belang. Omtrent de Mormonen was niets met zekerheid vernomen.

— Dagbladen van New-York waarschuwen de dames voor het dragen van groene shawls en kleederen, die insgelijks als laatste mode uit Parijs ingevoerd zijn. Het voor die stof gebezigde oxyde-groen moet zoo vergiftig wezen, dat verscheidene naaisters, die zich bij het vervaardigen dezer kleedingstukken in de vingers staken, dezelve hebben moeten doen afzetten, en dames, die de kleederen droegen, altijd door ernstige ongesteldheden werden overvallen. Tegen het gebruik van ligtgroene behangsels en gordijnen is men reeds vroeger gewaarschuwd.

Uit Guatimala en San Salvador had men vernomen, dat men daar werkzaam was, om eene vereeniging der Centraal-Amerik. republieken tot stand te brengen tot het te keer gaan van de gevreesde aanvallen van vrijbuiters.

— Uit Nieuw Zeeland wordt gemeld, dat aldaar in de wilde bosschen eene bijzondere soort van zijdewormen is ontdekt, wier product tot eene voordeelige industrie aanleiding kan geven. Deze worm bevindt zich in een bruinachtige cocon, en maakt een ongewoon fijn spinsel. Eenige zijdehandelaars te Glasgow moeten dit laatste reeds op hoogere waarde hebben geschat dan de beste tot nu toe in Europa bekende soorten. Op enkele plaatsen worden de cocons in zulk eene menigte aangetroffen, dat één persoon gemiddeld een pond ruwe zijde per uur kan inzamelen.

— De galerij van portretten van schelmen en boosdoeners, aan het hoofd-bureau van policie te New-York is een bepaalde inrigting geworden. Scharen van bezoekers stroomen er dagelijks heen en onderzoeken de portretten met veel belangstelling. Het getal beeldtenissen, die zich thans in de galerij bevinden, bedraagt 237. Daar ieder individu, gelijk men begrijpt, voor zijn portret moet poseren, wordt hem te gelijker tijd gezegd, dat, als hij weder eene goede levenswijze aanneemt, zijne beeldtenis uit de galerij zal worden weggenomen. Ten gevolge van dien wenk, zijn in den laatsten tijd vier portretten van boosdoeners uit de galerij verdwenen, door ze in hunne lijsten om te keeren en met de achterzijde naar voren te hangen, daar hunne originelen bewijzen gaven, hun gedrag te hebben veranderd. De portretten der geëmancipeerden blijven op die wijze verborgen, tot dat de bekeering bewezen is opregt te zijn, als wanneer zij worden weggenomen.

DE KEIZERLIJKE BIBLIOTHEEK VAN St. PETERSBURG.

Uit het verslag, uitgebragt door de administratie van de Keizerlijke Bibliotheek te St. Petersburg, over het jaar 1857, blijkt, dat in dat jaar met goed gevolg met de bewerking der catalogi is voortgegaan. Van de 802,717 boekdeelen, die de bibliotheek thans telt, moeten niet meer dan 125,000 op de catalogussen nog worden ingeschreven. Behalve deze verpligte werkzaamheden, zijn de bibliothecarissen door den directeur met nog meerdere bezigheden belast. Zoo werd door hen op verzoek van den Grootvorst Konstantijn Nicolaïewitsch een afzonderlijke catalogus vervaardigd, alleen betrekking hebbende tot de verschillende secten.

Op verlangen van den Heer Brunet, dien men den aartsvader der hedendaagsche bibliographie zou kunnen noemen en die de nieuwe uitgave wenscht te voltooijen van zijn *Manuel du libraire et de l'amateur de livres*, is den bibliothecaris Bytchkow opgedragen de zamenstelling van een catalogus over de belangrijkste werken der Russische letterkunde, door den Heer Mintzloff in de Fransche taal overgebragt met de noodige toelichtingen.

Ten behoeve van den luitenant der Pruisische artillerie, von Graffe, werd een lijst opgemaakt van de werken over stoeterij en ruiterij, over wedrennen, enz., die van het jaar 1847 tot 1857 in Rusland verschenen zijn. Deze opgave moet een deel uitmaken van het werk, dat de Heer von Graffe zal in het licht geven, betreffende de paardenfokkerij bij alle volken. De Heer Gornostaïew, die mede aan de bibliotheek is verbonden, heeft de wapenen gecopieerd, waarmede de banden van verscheidene werken zijn versierd, die thans den eigendom uitmaken van de bibliotheek, maar vroeger aan verschillende beroemde personen toebehoorden. Deze teekeningen, vergezeld van eene ophelderende beschrijving der wapens en werken, zijn aan een boekhandelaar te Parijs, den Heer Fechener ter hand gesteld, die in zijn dagblad, *Bulletin du Bibliophile* een overzigt wenschte te geven van de groote rijkdommen, die de keizerlijke bibliotheek van St. Petersburg ten dien opzigte bezit. Den Heer Dorn werd gelast om voor het vierde deel der door hem uit te geven *Muhamedanische Quellen* uittreksels bijeen te brengen uit verschillende onuitgegeven Oostersche handschriften der bibliotheek. Het gevolg van dezen arbeid zal zijn, dat de geleerden en bibliographen van Europa zullen kennis bekomen, zoowel van de voortbrengselen der Russische letterkunde in het algemeen, als van eenige der bijzondere schatten, die naar Frankrijk zijn overgebragt.

Men is in 1857 voortgegaan met de openbaarmaking van bibliographische berigten die, even als in vorige jaren, eene naauwkeurige opgave hebben geleverd van al de voortbrengselen der drukpers in Rusland en Polen. Ook heeft de administratie der bibliotheek in 1857, ten getale van 50 exemplaren, den catalogus doen drukken, van de aan de Keizerlijke bibliotheek ten geschenke aangeboden werken. Deze catalogus behelst eene inleiding, een beknopt overzigt van de geschiedenis der bibliotheek, twee chronologische lijsten met aanwijzing van al de namen der gevers en van hunne aanbiedingen tot den 1sten Jan. 1855, en eindelijk eene alphabetische lijst van bijzondere personen en openbare instellingen, door wie de verschillende geschenken aan de bibliotheek zijn aangeboden.

Hier schijnt het niet ongepast te vermelden, dat een boek in het gebouw der bibliotheek zelf is gedrukt geworden. Sedert lang het denkbeeld hebbende opgevat, om aan

de bibliotheek eene bijzondere drukkerij toe te voegen, wier nuttigheid uit verschillende oogpunten werd ingezien, heeft de directeur, om aan de eerste wezenlijke behoeften te voldoen, zich te Parijs eene kleine handpers aangekocht en te Weenen onderscheidene nieuwe lettersoorten, afkomstig uit de bekende drukkerij van Auer, welke tot dusver in Rusland onbekend waren gebleven. Met deze karakters heeft de bibliotheek kortelings en ten getale van 150 exemplaren als proeve het *Personnel de la Bibliotheque impériale publoque* laten drukken. Het was de Heer Reyner, typograaf bij de keizerlijke academie van wetenschappen, die dezen druk in tegenwoordigheid van den directeur en de overige ambtenaren bewerkstelligde.

Wat betreft het publiek, dat de bibliotheek bezoekt, doet zich het gunstige verschijnsel van steeds toenemende belangstelling voor. Het aantal lezers vermeerdert ieder jaar. In 1856 zijn 2875 toegangkaarten afgegeven, in 1857 klom dit cijfer tot 3512. In 1856 werden de zalen der bibliotheek door 27,876, in 1857 door 31.151 lezers bezocht. In 1856 werden 51,593 boekdeelen toegereikt, in 1857 steeg dit cijfer tot 68,180. Hierbij merke men nu op, dat onder deze boekdeelen in 1856, 37.003 Russische werken voorkomen, in 1857 49,671. Een opmerkelijk verschijnsel is de vermeerderde leeslust van de studerende jongelingschap, van de leerlingen aan de openbare inrigtingen van onderwijs, onder welk getal moeten gerekend worden de studenten der universiteit van Petersburg, die er thans 435 telt en van de keizerlijke genees- en heelkundige academie, die er thans 106 telt, als ook van de leerlingen aan de militaire academie, aan het instituut voor bruggen en wegen; ook wordt onder de kooplieden, de industrielen en den burgerstand grootere belangstelling waargenomen.

Gedurende de zomer-vacantie, wanneer in de meeste bibliotheken van Europa de werkzaamheden gestaakt worden of de toegang daartoe bijkans onmogelijk is geworden, heeft de keizerlijke bibliotheek allen, die in Petersburg een bezoek brengen, de gelegenheid opengesteld om dagelijks de zalen in oogenschouw te nemen en er tot wetenschappelijk doeleinde werkzaam te zijn. Zoo heeft de Heer Hildebrand, secretaris der koninklijke academie van Zweden, onderscheidene oude, op perkament geschreven stukken, betrekking hebbende tot de geschiedenis van Zweden, nageschreven. Zoo heeft de bekende Poolsche schrijver Bielowski, bibliothecaris van het instituut Osselinski, daartoe opzettelijk uit Lemberg overgekomen, meer dan 200 handschriften in onderscheidene talen onderzocht en daaruit uittreksels vervaardigd, die licht kunnen verspreiden over de geschiedenis en letterkunde van Polen. Op verzoek van den Hertog d'Osnna, is aan onderscheidene personen, tot zijn gezantschap behoorende, vergunning verleend om de brieven van den Spaanschen Koning Filips II over te schrijven, die in de bibliotheek zijn bewaard gebleven, gelijk ook eenige geschiedkundige handschriften in de Spaansche taal. Op verzoek van den Franschen gezant, is den Heer Gardet, vroeger kweekeling aan de École de Chartes te Parijs, mede toegestaan zich met de Fransche handschriften en autographen onledig te houden, waarvan het meerendeel bij het uitbreken der eerste Fransche omwenteling, door Dubrowski is bewaard geworden.

Het groote nut in aanmerking nemende, dat het openlijk ter lezing geven van boekwerken aan het volksonderwijs kan aanbrengen, heeft de bibliotheek niet alleen de mogelijkheid ingezien, maar zij heeft het zich tevens tot pligt gesteld, om 75 werken (120 boekdeelen), handelende over geschiedenis en geleerdheid, waarvan zij het dubbeltal had, aan de beroemde landhuishoudkundige bibliotheek van de Zimensky af te staan; voorts ruim 1000 werken en brochures aan de bibliotheek van de maatschappij van oudheidkunde te Wilna, een groot aantal aan de bibliotheek van de stad Kertch en aan de onlangs opgerigte genees- en heelkundige academie te Warschau; en eindelijk ongeveer 1000 werken in de Hebreeuwsche taal, ten behoeve van de Israëlitische scholen, behoorende tot het ministerie van openbaar onderwijs.

Het door de administratie geleverde verslag besluit met vier tabellen: 1°. Een, aanduidende de geschenken, hetzij in boeken, hetzij in brochures of losse blaadjes door bijzondere personen in 1856 aangeboden; 2°. een, aanwijzende de handschriften, kaarten, plannen, afbeeldingen, muzijkstukken, eveneens door particulieren in 1856 ten geschenke gegeven; 3°. een, aanwijzende het getal toegangkaarten door de bibliotheek in 1856 afgegeven, volgens den stand en rang der lezers; 4°. een, aantoonende het getal boekwerken, door ieder der afdeelingen van de bibliotheek ter lezing gegeven.

Met dit verslag heeft de administratie der bibliotheek nog eene vergelijkende tabel gegeven over de jaren 1850 en 1857, die allezins belangrijk mag geacht worden. Wij deelen deze hier mede *en extenso*. Zij zal er toe bijdragen, om den bloei der inrigting gedurende de zeven laatste jaren te bewijzen.

	In 1850.	Op het einde van 1857.
Zalen door de afdeelingen van de bibliotheek in gebruik genomen	20	25
Uitgestrektheid der planken in de kasten (in voeten)	42,016	53,305
Glasruiten van onderscheidene vorm, voor de bewaring van kostbare zeldzaamheden . . .	Geene.	Over eene uitgestrektheid van 650 voeten
Bewaring van portretten, teekeningen en handschriften	Geene,	In 221 lijsten.
Gedrukte boeken. . . .	640.000 dln.	802.717 deelen.
Handschriften en autographen.	21,415 „	28,536 „
Afbeeldingen.	63,503 stuks	89,915 stuks

Uit die vergelijkende tabel blijkt vervolgens nog, dat in 1850, van de 640,000 boekdeelen, naauwelijks 40,000 op de catalogussen en registers waren ingeschreven; den 1sten Januarij 1858 behoefden van de 802,717 boekdeelen niet meer dan 125,000 te worden ingeschreven. Voorts volgt daaruit, dat er van 1850 tot 1857 bijna 60,000 gedrukte werken en handschriften zijn ingebonden, en eene groote menigte oude banden is hersteld. Het aantal lezers bedroeg in 1830 7,720; in 1853 17,897; in 1856 27,866; in 1857 31,151; dat der gevraagde boekdeelen van 1850 tot 1857 212,376; in 1857 68,180; dat der bezoekers in 1850 89; in 1852 1,003 en in 1856 2,007.

Vertrokken Passagiers.

Met het stoomschip *Batavia*, de heeren F. H. Schmidt, W. van Riet, H. van Riet, jonkh. H. de Stuers, E. A. C. Simon, Z. M. troepen, en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Ardjoeno en Merapi; de schoenerbrik Banda; de schepen Schoon Verbond, Dominion, Agamemnon, Zaanstroom, Thatched Magaud, Jules Cesard, Australie, Catharina Wilhelmina, Faidul Moebarak, Strathfieldsaije, Emigrant, Helvetia, Soerabaija en Jessore; de stoomschepen Banda en Makasser; de barken Fathal Ma-än, Saijan Maskoer, Goansien, Alcor, Bacht Mastora, Economist, Abbool Hassim, Amboina, Banka, Fathul Kariem, Henry Winch, Resident van Son, Reijerwaard, Jan Schouten, Laurens Coster, Luconia, Antonia Geertruida, Josepha Louisa, Snuffelaar, Anne Forster, Zein, Jacoba Christina, Peking en Creole; de brikken Bantam, Libra en Gebroeders; de schoeners Bientang Timor. Sarie Tengaroong, Hiatlie, Anna Maria Wilhelmina, Lamoerie, Hing Thaij, Berkatool Adjelan, Venus, Machmoed, Attaief en Hoseeng; de kotters Tedok en Klara.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

6 Septemder. De Ned. Ind. brik *So-Ootdien*, gezagv. D. F. Varkevisser, van Soerabaija den 1 September; de Ned. Ind. schoener *Sie-Damar*, gezagv. Pa Kalieman, van Grissee den 30 Augustus.

VERTROKKEN.

7 September. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Achmat, naar Bezoekie.

10 September. De Ned. Ind. bark *Fathoo.barie*, gezagv. Said Abdulla bin Achmat Habassij, naar Priaman; het Ned. Ind. schip *Foolkool Haer*, gezagv. Sait Moesin bin Abdulla bin Sech Aboebakar, naar Padang. Priaman via Samarang.

11 September. De Ned Ind. schoener *Almashoor*, gezagv. Oewa Mohamat, naar Riouw; de Ned. Ind. kotter *Mabroek*, gezagv. Sech Achmat bin Said Banie, naar Pontianak.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De kotter Noorsasie; de schoeners Sophia en Mansoer; de brik Carolina en Geertruida; de schoener Mifrejool Moelook; de kotter Sie Berkat; de bark Soedeolhaer; de brik El Ijezer; de brik So-Ootdin; de schoener Sie Damar.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 16den tot en met den 19den September 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Sourabaija*, gezagv. M. Swarts, agenten Fraser Eaton & Co.

50 kisten champagne, 113 kisten wijn, 17 collie gouddraad, borstels, pleetwerk, modewaren, provisien en koopmanschappen, Fraser Eaton & Co.

Van Balie per de Nederl. Ind. schoener *Hoksing*, gezagv. Oei Boenko, agent Gezagvoerder.

124 picols klapper-olie, 20 picols dendeng, 8½ picols mangkoedoebasten, 206 stuks koehuiden en kleinigheden, Oei-Waijtien.

UITVOER.

Naar New-York via Batavia per het Am. schip *Izaak Walton*, gezagv. J. H. Wordle.

2350 18/100 picols koffij, 125 28/100 picols rottings, 3 vaten gez. vleesch, Fraser Eaton & Co.

Naar Banka per de Ned. Ind. bark *Atiatool Barie*, gezagv. Sech Seijn Assebidie.

5250 picols rijst, Schimmelpenninck & Co.

Naar Nederland via Passaroeang per het Ned. schip *Josepha Louisa*, gezagv. P. D. Nap.

80 picols rotting, N. H. M.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. schoener *Machmoed*, gez. Mohamat bin Malik.

23 picols suiker, 9 21/100 picols koper-werk, 3 picols suiker, ƒ 1200 aan zilveren munt, 9 05/100 picols klapper-olie en diverse kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Riouw en Singapore per de Ned. Ind. bark *Dennok Bintang Toedjoe*, gezagv. Tan Soetiong.

20 picols lange peper, 1250 picols rijst, 600 picols olie-koeken en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Batavia per de Ned. Ind. bark *Fathool Madjiet*, gezagv. Said Mohamat bin Alie Asegaf.

50 picols suiker, Major Matzen & Co; 70 vaten Am. meel, 35 kisten man. sigaren, McMillan Marten & Co; 6 kisten papier, B. J. van Eck & Co; 9 kisten koopmanschappen, W. Mathieu & Co.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Batavia*, gezagv. A. G. Bosch.

30 kisten en balen inhd. manufacturen, Fraser Eaton & Co; 4 kisten glaswerk, Karthaus & Melchers; 35 picols olie, W. W. Cook & Co; 5 kisten lijnwaden, Thomas.

Marktprijzen.

Suiker No. 16 per picol ƒ 16 à ƒ 16½.—
Koffij per picol. Nominaal.
Rijst (carga) per kojang ƒ 105 à ƒ 110.—
Id. (witte) „ „ ƒ 135 à ƒ 150.—
Koehuiden per 100 st. ƒ 200 à ƒ 250.—
Arak per legger. ƒ 50.—
Olie (Klapper) ƒ 17.—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting. ƒ 7 à ƒ 8.—
Wisselkoers 98% à pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Z. te *Rotterdam*, bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Harem Noman te *Leiden*.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
September	14	Nederl. Ind.	Hoseeng.	Oeij Boenko.	Balie Padang.
„	15	Nederlandsche	Soerabaija.	A. M. Swart.	Batavia.
„	16	Fransche	Jessoure.	D. Gachet.	„
„	17	Amerikaansche	Golden Rule.	J. Maijo.	„
„	—	Nederlandsche	de Amstel.	H. H. Rademaker.	Sijdneij.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar
September	16	Z. M.	Stoomschip Gedeh	Kapt.-ter-zee B. H. Staring.	Bawean.
„	—	Amerikaansche	Izaak Walter.	J. H. Wardle.	New-York via Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Venus.	Kerto.	Bali (Badong.)
„	—	„ „	Fathool Madjiet.	Said Moht. bin Aloei Assegaf.	Batavia via Sumanap.
„	—	„ „	Attiat Toolbarie.	Sech Djin Asoebaidie.	Banka via Grissee.
„	17	„ „	Stoomschip Batavia.	A. G. Bosch.	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Soetiong.	Riouw.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Alcor.	F. J. van Oppen.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
„	Libra.	J. van Os.	Golf van Perzi.	„
„	Beatrix.	Van der Wijch.	Onbepaald.	„
Fransche	Jules Cezard.	Lesergeant.	Frankrijk.	„
Amerikaansche	Thatcher Magauld.	Baxter.	Nederland.	„
„	Escort.	Pepper.	Onbepaald.	„
Bremer	Creole.	Krabb.	„	„
Zweedsche	Ellida.	Gooberson.	„	„
Nederlandsche	Gebroeders.	G. de Groot.	Nederland.	„
„	Antonia Geertruida.	D. Forbes Brooning.	„	„
Fransche	Jessore.	B. Gachet.	Frankrijk.	„
Nederlandsche	Soerabaija.	Swart.	Pascenoean.	„
Amerikaansche	Golden Rule.	T. Moije.	Roterdam.	„
Nederlandsche	Catharina Wilhelmina.	T. H. Popken.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Bremer	Post.	Wiegand.	„	„
Zweedsche	Australia.	Stromberg.	Falmouth.	Wm. Mathieu & Co.
Bremer	Emigrant.	Andressen.	Onbepaald.	„
Deensche	Helvetia.	Bruhn.	Nederland.	„
Nederlandsche	Jacob.	Börger.	Onbepaald.	„
Nederlandsche	Schoon Verbond.	Borcherts.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Jan Schouten.	Coening Meijer.	„	„
„	Zaanstroom.	Schaap.	„	„
Nederlandsche	Bantam.	B. G. van der Bolck.	Onbepaald.	Ruyl Cramer & Co.
„	Catharina Wilhelmina.	Popken.	„	„
„	Laurens Koster.	Koenen.	„	„
„	Luconia.	Hulshoff.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Josepha Louisa.	Nap.	„	„
„	J. C. Schotel.	Beest Holle.	„	„
„	Resident van Son.	Kramers.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
„	Peking.	Croesen.	Nederland.	„
„	Amstel.	Rademaker.	„	„
„	Zeelust	Knaap.	„	„
Nederlandsche	Economist.	J. C. S. Olivier.	Amsterdam.	W. W. Cook & Co.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.